

ДІЛО

Видавництво Спілка „Діло“

„Большевицька агітація в Східній Галичині“, — чи оборона перед новою панщиною?

Львів, 5. цвітня 1918.
Польська преса розпочала нову кампанію проти українського населення Східної Галичини. Сам разом на господарськім полі.

Краківський „Спас“ помістив алярмуючу статю про те, що між українським селянством Східної Галичини розпочався новий аграрний рух під большевицьким імпульсом. Селяни — кліче орган польських дідичів — не хотять обробляти двірських грунтів, а при тім загрожують, що ті грунти мусуть перейти на їх власність. Рух — інформує „Спас“ — ведеться по взаємнім з закордонної України і є підприємством Народним Комітетом.

Сей алярм краківського „Спас“ повторив учера „Kurjer Lwowski“, нині „Neue Lemberger Zeitung“, — і більше як певне, що він уже є в віденській пресі. Словом — іде алярм по цілій державі і поза її межами, що між українським населенем Східної Галичини йде до большевицької революції.

Який дійсний підклад сих алярмів?

Спрчинені потребами воєнного часу розпорядки про обовязок праці перемінилися в руках польських органів державної влади в Галичині в примус панщини для українського селянства на двірських землях польських дідичів.

ми різночасно вказали на причини руху і подали рішення Народного Комітету, як усунути причини руху.

Російські соціалісти проти української державності.

Львів, 5. цвітня 1918

Влучну характеристику причин поборювання українського правління російськими і зросійщеніми юдівськими соціалістичними партіями подає в передовій п. н. „Дія тактики“ київська соц.-дем. „Робітнича Газета“ в 31. марта. Читасмо там:

Останніми часами російські соціалістичні партії в Центральній Раді займають ся виключно інтересами та запитаннями до Ради Народних Міністрів.

С партії отже стали на шлях опозиції, на їхню думку, опозиції соціалістичної.

Але коли пригадати минулій рік революції і поводження сих партій, меньшевиків та есерів, то доведеться прийти до іншого висновку що до соціалістичності їхньої тактики.

Тимчасовий Уряд Керенського, Церетелі і Комі. запровадив несподівано кару на смерть. Вони мовчали, бо се був їхній Уряд.

Тимчасовий Уряд видав закон про заслуги і вони знов мовчали, бо се був анову закон їхнього Уряду.

Тимчасовий Уряд забороняв демонстрації, мітинги, заарештував Криленка й інших, заарештував соціалістичні часописи, кидав в тюрми салдатів і робітників большевиків, йшов походом проти Фінляндії та України, хотів віддати суд Генеральний Секретаріят і Генеральний Військовий Комітет. Репресії сипалися на рево-

РЕДАЦІЯ	
І АДМІНІСТРАЦІЯ:	
Львів, Ринок 18, Н. кв.	
Кільк. почт. листів 20.726	
Адреса тел.: „Діло—Львів“	
Число телефону 565	
Руковідь редакції на засіданні	

ПЕРЕДПЛАТА

в Австро-Угорщині:	
вісімці	2 — K.
чотирнадцять	13 —
двадцять	28 —
п'ятдесят	54 —
у Львові (без доставки):	
вісімці	4 — K.
дванадцять	12 —
двадцять	22 —
п'ятдесят	44 —
в Німеччині:	
шіврічно	20 — M.
п'ятдесят	50 —
За замову заліск платити за 22 з.	

Ціна випуску:

Українській, діміністративній інфляції 40 к. + 20% —
1 к. + 20% — 1 зл.
1 зл. з доставкою 1 зл.
1 зл. з доставкою 1 зл.
1 зл. з доставкою 1 зл.
1 зл. з доставкою 1 зл.
Одна пресінка —
у Львові 1 зл.
на пресіні 20 к.

Начальний редактор: Д-р. Василь Панайко.

Вони проти Українського Уряду. Вони, як і були, вісталися націоналістами.

Іхня тактика і тепер, як і раніше, вістала націоналістичною, хоч і змінилася по формі.

В історії соціалістичного руху ми не раз вже бачили серед націй пануючих панування націоналізму над соціалізмом. Досить пригадати польських соціалістів в Галичині, котрі разом з своїм проводником Дашицьким стоять в передніх лавах сутого націоналістичної боротьби. І богато часу потрібно, щоб в хвилях могутнього руху численного індустриального пролетаріату було змінено сей національний наїм на соціалізм. Богато часу також мине, поки російські соціалісти остаточно позбудуться своїх націоналістичних звичок, свого націоналістичного способу думання, своєї націоналістичної тактики.

Роковини російської революції — приводом до маніфестації проти української держави в Києві.

На засіданні Малої Ради 30. марта міністер внутрішніх справ М. Ткаченко з власної ініціативи взяв поза чергою слово, щоб пояснити справу з забороненою в Києві маніфестацією, яка мала бути 29. марта, в день святковання роковин російської революції.

„Я беру слово, щоб дати деякі пояснення в справі тих поголосок, які ходять між фракціями і партіями з приводу заборони маніфестації, — почав промову М. Ткаченко. — Хочу дещо спростувати і попередити можливі закиди... Чи можна ставити соціалістичному правительству обвинувачення, ніби воно посягає на свободу і робить утиліти? Наше правительство кілька місяців підряд боролося за свободу і висуване тепер таких обвинувачень показує тільки те, що деякі елементи на Україні не зажилися з устроєм самостійної української держави і не увійшли досі в курс політики її правительства. Отже мушу пояснити, який склад обставин змусив правительство заборонити маніфестацію. Треба зауважити, що в Києві весь час було заведено військовий стан, котрого громадянство не помічало, бо при ньому всі свободи були забезпечені.

Кажуть, що ми не хотіли святкувати свята російської революції. Але се не витримує критики, бо коли українська революційна демократія святкує називати день французької революції, то роковини російської революції, котра дала початок нашому соціальному і національному будівництву, ми не можемо не святкувати. Та у нас були певні відомості, що ворожі демократії хотіли використати се свято проти створеної українською революційною демократією української держави. Через те ми не могли допустити, щоби у цілій низці написів на прапорах та в промовах нам говорили: „Геть українську народну республіку! Хай живуть Все-російські Установчі Збори“. Якби ще се свято зауважувала тільки московська демократія, то ми би нічого не мали проти, так само як і в Ньюйорку не боронили робити маніфестацію на честь російської революції. Але се мала бути проба роз'єдання української і неукраїнської демократії. Нам відомо, що після відходу більшевиків у Києві лишилися певні контрреволюційні організації, яким полищено також досить великі кошти на організувані контрреволюції. І сі контрреволюційні елементи були-би впливні використали маніфестацію в своїх цілях. Ми маємо відомості, що вони готовувались до провокаційних учинків. Також відомо, що частина тих, які готовувались до маніфестації, хотіли використати се для протесту проти німецького війська. Сего правительство нікак не могло допустити в сей час, коли ми запросили німецьке військо до себе на підмогу. Українська демократія не могла дозволити, щоби ображено німецьке військо, котре тепер кладе голови за українську державу, воюючи за неї в Московщину.

Кажуть, що маніфестація мала об'єднати всю київську демократію. Коли би се справді було так, то й саме правительство взяло б

люційну демократію під давлінem Франції та Англії, як доц. А вони мовчали, бо се був їхній уряд, уряд національний великоросійський.

І вони Його з усієї сили підтримували на вітві тоді, коли яскраво виявилася спілка Керенського з Корніловим, Савіковим і т. д.

Тоді була іхня тактика на соціалістична, а націоналістична.

Тепер на Україні вони свою тактику змінили.

Вони стали на шлях, ворожий до українського Уряду, та з усієї сили стараються Його дискредитувати перед пролетаріатом.

Вони засипають Раду Міністрів запросями, хоч провини за нашим Урядом безмірно менше, хоч провини нашого Уряду незрівнано лекші, аніж їхнього Петроградського Уряду.

Іхня тактика зовні, по формі стала іншою.

Але тільки по формі.

Природа її змінила тою же.

Не вони змінили ся, сі російські соціалістичні партії, не вони з націоналістів перетворилися в широких соціалістів та чесних революціонерів.

Сей уряд змінився. Був їхній, а став наш. Був російський, а став український.

Ог чому вони проти нашого уряду, от чого вони тепер граються червоними словами, червоними праворами.

Чернін і Клемансо.

(ТКБ). Відень, 4. цвітня 1918.

Урядово оголошують: Ц. і к. міністер заграницьких справ гр. Чернін в своїй промові, ви-
голосійній дні 2. цвітня до депутатів віденської
міської ради сказав: П. Клемансо на якийсь час
перед боючими сферами на заході питав
мене, чи я є готов до переговорів і на якій під-
ставі. Порозумівшись з Берліном відповів я не-
гайно, що я готов і що супроти Франції
не можу бачити ніякої перешкоди для
життя, як бажаю Франції що до Ельзасу і Льо-
тарингії. З Паризя наспіла відповідь, що на сій
підставі не має переговорів. Як доносить Аген-
ція Амса з датою 3. цвітня, французький прези-
дент міністрів, довідаючись про ту заяву гр.
Черніна сказав, що гр. Чернін сказав неправду.
Супроти ції заяві п. Клемансо належить ствер-
дити що слідує: З поручення ц. і к. міністра за-
границьких справ легашійний радник в стані су-
починку гр. Микола Ревертера відбув кілька
конференцій з присланням до Швейцарії мужем
довіри п. Клемансо гр. Армандом, приділеним
до французького міністерства в Інні. Протягом
розмови обох сих панів, яка відбулася 2. лютого с. р. в Фрайбургу, розважано справу, чи і
на якій підставі буде можлива виміна думок в
справі загального мира між австро-угорським
і французьким міністерством заграницьких справ,
згідно між офіційними представниками обох
сіх міністрів. На се гр. Ревертера по засягненню
екзікуції від ц. і к. міністра заграницьких справ
із його поручення зважив гр. Армандом, щоби
сі в останніх днях лютого подав до відома
Клемансові, що гр. Чернін є готов до розмови
з представниками Франції і вважає таку розмо-
ву з успішним вислідом можливою, як тільки
Франція зрештує сі своїх намірів добичі що
до Ельзаса і Льотарингії. На се гр. Арманд з
поручення п. Клемансо відповів, що не може
приняти заговорені резигнації Франції з
Ельзаса і Льотарингії і що від представників,
по поглядам обох сторін, був би на разі без
шиї.

Німецькі війска у Фінляндії.

БЕРЛІН 4. цвітня. (Вольф). Урядово ого-
лошують:В прогульні в фінському правительству
німецькі війска становили на фінській суші.

Мир з Румунією.

Будапешт, 4. цвітня 1918.

Справовдавець газети „Reihe Napo“ доно-
сить в Букарешту: По ратифікації мирового
договору, якої належить надіяти ся до півтора
тижнів, опустять війска осередніх держав по-
степенно заняті області. Відкликане військо має
відбути ся до означеної дня, яким на основі
договорініх переговорів має бути 15. мая. З
Букарешту і інших більших міст відкличеть ся
військо вже скоро. Дивії призначенні для охоро-
ни нашіх господарських інтересів будуть
розміщені по селах. Військово-господарська ор-
ганізація буде перенесена в Букарешту до
Пльоєшти. З румунської сторони очікують в
недалекі будущності, в кождім випадку ще
перед ратифікацією миру, проклямовані Беса-
рабії незалежною державою і прилучення її до
Румунії.

Чеські члени Палати панів
проти Черніна.

Відень, 4. цвітня 1914.

Чеські члени Палати панів звернулися до
президента міністрів Зайдлера з телеграфічним
протестом проти форми і змісту узагальненого
обвинення, яке підніс гр. Чернін проти правних
заступників чеського народу. Й тим самим проти
політичних змагань народу. В телеграмі сказу-
ють: Ше ніколи австрійський міністер не тракту-
єв 7-мільйонового народу, історично свідомого
своєї значущості для монархії, в такий безогляд-
ний, несправедливий і з правдиво австрійської
точки погляду неполітичний спосіб, як се зроб-
ив гр. Чернін в шлковитім забутю свого зав-
дання як міністер шікарського дому. Чеські чле-
ни Палати панів застергають собі при першій
нагоді річево і ссысно умотивоване своєї
протести.

Заступники антанти вертають
до ПетроградуМОСКВА (ІТА). Французький амбасадор
Наде, італійський амбасадор Торресто і серб-
ський посол Спайлович прибули тут 31. мар-
та і відібрали далі до Вологди.

Програма д-ра Стечковського.

Адміністрація. — Військо. — Справа Холмщини й
Підляша відверена — Загальне військове право. —
Аграрні реформи.

Львів, 5. цвітня 1918.

Варшавський кореспондент „Kurj. Iw.“ до-
носить:Д-р Стечковський одержав лист від ген.
Бевелера, в якім сей Німір заповідає відлане в
польські руки тих галузей адміністрації, які Нім-
ір не є в військових оглядах безоглядно по-
трібрі.

Що тикається справи війська, то мається
приступити до утворення 4 нових полків піхоти
на основі бранів. Німір на се згодилися. Д-р
Стечковський змагає до того, щоби корпуси
ген. Мусніцького і Міхайліса, відповідно зреор-
ганізовані, увійшли до Королівства і стали ка-
драми польської армії. Т. що служать довше
— е такі, що служать від 7 років без перерви —
були звільнені.

Справа інтегральності границь Королівства,
справа Холмщини і Підляша є отвертим питан-
нем. Сі справи влучені з цілостю політичного
положення.

Німеччина хоче спріву ненарушеності за-
хідних границь трактувати в звязку з заключе-
нім військової і економічної конвенції з Німеч-
чинкою. Справа Холмщини остиє в звязку з ві-
носинами до України і умовами заключеного
з нею договору.

Складаючи Державні Ради на основі шікар-
ських патентів д-р Стечковський не вважає мож-
ливим обмінти, але здає собі справу з того,
що швидко треба буде залоги загальні і рівні
виборче право.

Д-р Стечковський привязує велике значення
до переведення аграрних реформ в великім сти-
лю. Добра міртвої руки повинно ся розпарце-
лювати. Парцеляцію вести і підпорядкувати горя-
чо держава. В сій цілі сенсуеть ся державний
парцеляційний банк.

Міністерство має складати ся не з політи-
ків, тільки з фахових людей.

Італійські соціалісти за окремим
миром.

Львів, 5. цвітня 1918.

„Vossische Zeitung“ доносить з Гаги:

Італійські соціалісти не возьмуть участі в
конференції соціалістичних відповідників з держ-
ав антанти, яка має відбутися в Нью-Йорку.
В Лондоні і Парижі обвинувачують італій-
ських соціалістів всесвітньою, що італійські
соціалісти бажають спонукати своє правитель-
ство до окремого мира.

З'єднані чеські соціалістів.

Львів, 5. цвітня 1918.

Чеські дневники доносять:

Під час великих свят відбулися в Празі
збори мужів довіря чеських національних соціа-
лістів, на яких одноголосно порішено, щоби
парція перемінила ся в соціалістичну. Всі бесід-
ники підчеркнували конечність одної чеської пар-
тії соціалістичної на місці теперішньої національ-
но-соціалістичної і соціально-демократичної пар-
тії. На конференції подано також до відома
зібраних, що давніше існуючі анархістичні і
комуністичні організації розвязалися, а іх члени
приступлять до нової соціалістичної партії. Від-
поручники обох соціалістичних груп відбули на-
раду в справі злуки тих партійних організацій
в одні.

Огнева боротьба в Італії.

ВІДЕЛЬН 4. цвітня (ТКБ). Урядово ого-
лошують; На італійській фронті трохи
живіша огнева боротьба. При стежких випад-
ках оставив неприятель в наших руках поло-
нених.

Рішаючі бої на Заході.

БЕРЛІН, 4. цвітня (Вольф). Урядово ого-
лошують:

На боєвищі віджила діяльність артилерії
на південні від Сомми. Негайно і по сильнім ар-
тилерійським приготованням пробував неприятель
раннім ранком і пополудні чотири рази надар-
мо відвіскати забрані им горби на південний за-
хід від Moreuil. Серед важких втрат його насту-
пи зломано. Під Верден і коло лісів Raizou в
многих місцях значна огнева діяльність.

Раніше під німецьким огнем.

БЕРЛІН, 4. цвітня (Вольф). Урядово ве-
чером:

6. цвітня 1918.

В наших дальших приступах на півден-
ні Сомми вибorenо нові успіхи. У віддалу за-
острілювані Французами наших домівок в Ля-
он, яке триває від кількох днів, звернули ми

насінь на Ренс.

Павза в острілювані Парижа

БЕРЛІН, 4. цвітня (Вольф). Острілювані
кріпості Парижа відібрали в полудні Німір заста-
новили, бо довідалися, що пополудні мав від-
бити ся похорон мешканців, які впали жертвою

пожалування гідних припадкових стрілів.

2 міліони англійських кельоніальних війск.

РОТТЕРДАМ 4. цвітня (вл.). Про плани
генерала Фока доносить „Daily Mail“ цензуру-
вані, що великий стратегічний план передвидів
до літа с. р. поставлений двох міліонів англій-
ських кельоніальних війск.

Німеччина побіда на принесе міра.

РОТТЕРДАМ, 4. цвітня (пр.). „Manchester
Guardian“ доносить, що навіть коли Німеччина
єдала виїзди Англії від Кале і Францу-
зів в Париж, то се не дає ще ще Німеччина побі-
ди, бо ні Англії, ні Американці не заспокоють
ся таким рішенем війни.

НОВИНКИ.

Львів, 5. цвітня 1918.

— Комітет оснувателів Українського Банку,
акційної спілки у Львові, оголошує: З причини
технічних трудностей, викликаних війною (брак
паперу і т. і.) не могли ми досі розіслати про-
спектів, чеків і субскріпційних листів. Розсилка
наступить в слідуючім тижні. Се не повинно
сподіяти надіслання дальших вкладок на закупно-
вий на адресу: „Дністер“ ч. вкл. кн. 11.200.

— Перенесені дальших департаментів Наміс-
ництва до Львова, а саме 3. секції назначено на
день 5. цвітня. До сеї секції належать: Депар-
тамент XVI. А (рільництво) XVI. Б (лісовий ін-
спекторат), XVII (вет рицарійні справи), XIX.
(воєнна господарка з виміром средні
ї вугля).

— Не буде занесена рекламаї по 37 рік. „N.
Fr. Presse“ доносить, що в справі військових ре-
кламаїв інтервіювали передвчера християн-
сько-сусільні посли Гавзер і Штеклер у мі-
ністри краєвої оборони Чапів, вказуючи на
чутки, що правительство носить ся з наміром
звести всі рекламиї по 37 рік життя. Міністер
краєвої оборони в присутності голови рекла-
майної комісії зложив запевнене, що на тих
чутках нема ні слова правди і правительство
не думало навіть про таке заряджене.

— Міністер Твардовський у гр. Черніна. Вчера
явився міністер „для Галичини“ д-р Твардов-
ський в міністерстві заграницьких справ і відбув
довгу нараду з гр. Черніном.

— Король Константин без апанаажів. Греческе
правительство порішило здергати виплату апа-
наажів бувшому королеві Константинові. Пар-
ламент прияв через аклямашю предложене,
щоби тільки королеві Ользі призначати дожи-
вотну пенсію в квоті 300.000 франків річно.

— Увязнені давніх російських міністрів. Пе-
тропрадські газети доносять, що давніх прези-
дентів міністрів князя Львова і Голіцина ув'яз-
нено на Сибірі, відки будуть вони перевезені
в Москву.

— Підготовчий курс на I. рік державної і
приватної української учительської семінарії а
також на II. рік нашої семінарії уладжує Кру-
жок Укр.-Пед. Товариства в Перемишлі в часі від
11. цвітня до 30. червня, а відтак другий в ча-
сі ферій від 2. липня до 31. серпня. Вчать фа-
хові сили. Замісцеві кандидати наїдуть уміще-
ні в Інтернаті за умовленою оплатою. Зголо-
шення приймає Ольга Левкевич, учителька семі-
нарії або дирекція ліцея (вул. Татарська 4). —
За старшину: А. Алиськевич.

— В справі загальних зборів Земельного Банку,
які відбудуться 27. н. ст. цвітня с. р., зверта-
ємо увагу Вл. п. акціонарів, що до голосу на
зборах управлянені ті акціонарі, що наїпізнай-
ше 14 днів перед зборами зложать в дирекції
Банку свої акції.

— Реквізіції. Пишуть нам: Д 19. марта за-
чала ся у селі Кобиловолоках (повіт Теребовля)
реквізиція збіжа. Реквізують жовніри Поляки
та Жиди на половину.
договорюючи: „Ми реквіруємо для Українських
Стрільців“. Реквізують ся без системи, на „око“.
Многим селянам забрано все — не віставлено
не то збіжа на насінє, але навіть на прожите.
Не видаває ся ніяких квітів ач і грошей. Пой-
шили робити справедливість! Кажуть: „хто укрис-
щене будь, все заберем без плати“! Так дійсно
реквізують не лише збіже, а яйця,
солонину, цибулю, чосник, ковбасу, мило, насінє

